

Besparelsesforslag - Social- og Sundhedsudvalget, ekskl. bevilling 31, Ældre - Budget 2019-2022 pr. 25. juni 2018

Beløb i 1.000 kr. i 2018-pl		2019	2020	2021	2022	Umiddelbar implemen- tering	Evt. bemærkninger
Social- og Sundhedsudvalget	Årlig spareramme: 23.030.000 kr.	-11.962	-11.962	-11.962	-11.962		
32 Psykiatri og Handicap	Årlig spareramme: 6.650.000 kr.	-6.625	-6.625	-6.625	-6.625		
SSU-32-01	Fjernelse af mad og service i botilbud	-327	-327	-327	-327		
SSU-32-02	Flytte borgere fra Skovhjelperprojektet til Team Østergade	-600	-600	-600	-600		
SSU-32-03	Lukning af Pigeklubben på Klintebo	-50	-50	-50	-50		
SSU-32-04	Lukning af socialpsykiatriens aktivitets- og samværstilbud i Vestergade, Allinge	-500	-500	-500	-500		
SSU-32-05	Lukning af værestedstilbuddet Åsen	-44	-44	-44	-44		
SSU-32-06	Kommandanthøjen - nednormering af medarbejdertimer ved ændret planlægning	-343	-343	-343	-343		
SSU-32-07	Opsige driftsaftalen med Værestedet Blæksprutten	-1.049	-1.049	-1.049	-1.049		
SSU-32-08	Pædagogisk ledsagelse på botilbud	-671	-671	-671	-671		
SSU-32-09	Reducere feriepulje for borgere på botilbud	-300	-300	-300	-300	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
SSU-32-10	Reducere pulje til PAU- og Pædagogstuderende i praktik	-300	-300	-300	-300	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
SSU-32-11	Reduktion i personaletimer på Botilbuddene Klintebo	-120	-120	-120	-120		
SSU-32-12	Reduktion i planlægningstid på Strøby/Skovlyst	-50	-50	-50	-50		
SSU-32-13	Reduktion i timer i Botilbuddet Stjernehuset, Klintebo	-100	-100	-100	-100		
SSU-32-14	Røbo - reduktion i aften og weekendtimer	-144	-144	-144	-144		

SSU-32-15	Stenbanen - reduktion af ydertimer i gruppe 3+4	-300	-300	-300	-300		
SSU-32-16	Tidligere og hyppigere opfølgning på bostøtte i eget hjem efter Servicelovens § 85	-750	-750	-750	-750	X	Der er iværksat initiativer således at udgiften er bortfaldet eller bortfalder i 2019
SSU-32-17	Tilbagerulle midler til aktivitetstimer på Nexøhuset og Gartnerparken	-325	-325	-325	-325		
SSU-32-18	Tilbagerulle weekendåbent på Midtpunktet	-250	-250	-250	-250		
SSU-32-19	Ændring/reduktion af aktivitet i Kulturhuset	-402	-402	-402	-402		
33 Sundhed	Årlig spareramme: 5.336.000 kr.	-5.337	-5.337	-5.337	-5.337		
SSU-33-01	Bortfald af kørselsordning til tandlæge	-103	-103	-103	-103		
SSU-33-02	Tandplejen - personalereduktion	-325	-325	-325	-325		
SSU-33-03	Personalereduktion i Genoptræningen	-428	-428	-428	-428		
SSU-33-04	Besparelse på leverandøraftale på kropsbårne hjælpemidler	-77	-77	-77	-77	X	Der er iværksat initiativer således at udgiften er bortfaldet eller bortfalder i 2019
SSU-33-05	Mindre lagerbeholdning på genbrugshjælpemidler	-300	-300	-300	-300		
SSU-33-06	Bortfald af dobbeltbevilling på inkontinensområdet	-100	-100	-100	-100		
SSU-33-07	Opstramning på ortopædisk fodtøj og fodindlæg	-100	-100	-100	-100		
SSU-33-08	Servicelovens § 117, individuel befordring til vederlagsfri fysioterapi	-250	-250	-250	-250		
SSU-33-09	Aktivitetstilpasning på Sygeplejedepotet	-50	-50	-50	-50	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
SSU-33-10	Stop for indkøb til den Velfærdsteknologiske udstilling	-55	-55	-55	-55		
SSU-33-11	Personalereduktion, Kommunikationscenteret	-53	-53	-53	-53		
SSU-33-12	Reduktion af lægetimer i stofmisbrugsbehandlingen	-70	-70	-70	-70		
SSU-33-13	Reduktion af lægetimer i Åben Alkohol Rådgivning	-35	-35	-35	-35		
SSU-33-14	Personalereduktion i misbrug	-172	-172	-172	-172		

SSU-33-15	Implementering af Kræftplan IV uden tilførsel af ressourcer	-400	-400	-400	-400		
SSU-33-16	Personalereduktion Rehabiliteringcenter Sønderbo	-300	-300	-300	-300		
SSU-33-17	Aktivitetstilpasning af elevløn på SOSU området	-900	-900	-900	-900	X	Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau
SSU-33-18	Nedlæggelse af funktionen mad- og måltidskonsulent	-509	-509	-509	-509		
SSU-33-19	Nedlæggelse af funktionen frivillighedskoordinator	-492	-492	-492	-492		
SSU-33-20	Personalereduktion i uddannelsessygeplejen	-468	-468	-468	-468		
SSU-33-21	Reduktion af indsatsen overfor kronisk syge borgere	-150	-150	-150	-150		

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:		Fjernelse af mad og service i botilbud			
Forslag nr.	SSU-32-01	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
	<i>Nuværende budget</i>	327	327	327	327
	Mindre udgift	-327	-327	-327	-327
	Afledt merudgift				
	Nettobesparelse	-327	-327	-327	-327
	- heraf besparelser på løn	-327	-327	-327	-327
	Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>Tilskuddet til madservice bortfalder på Handicapområdet. Der ydes ikke længere tilskud til prisloftet på mad der pt. udgør 3.613 kr. pr måned. Fordelt på de botilbud hvor der laves mad, kan besparelsen udmøntes således: Nexøhusets: Ernæringsassistent nednormeres med 8.5 timer ugentligt. Besparelse: 67.400 kr. Klintebo: Ernæringsassistent nednormeres med 22 timer om ugen. Besparelse: 170.000 kr. Røbo: Køkkenfunktionen nednormeres med 10 timer /ugentligt. Besparelse: 89.600 kr.</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
<p>Det er Center for Psykiatri og Handicaps vurdering, at besparelsen på madserviceordningen ikke vil kunne hentes på indkøb af billigere varer. En nednormering af køkkenfunktionerne på botilbuddene er derfor konsekvensen, og vil betyde, at der er mindre tid til at producere maden fra bunden, og at der placeres flere opgaver på det pædagogiske personale, hvilket igen betyder mindre tid til de pædagogiske opgaver og den enkelte borger. For de ansatte ernæringsassistenter handler det ikke udelukkende om at producere et måltid mad. De har erhvervet viden om brugergruppen og vigtigheden af smag, ernæring og konsistens. Hensynet til den enkelte bruger forsøges også indarbejdet, når der planlægges kost. Der vil ikke fremover kunne tages individuelle hensyn som nu, og det kan påvirke den enkelte beboers ernæringstilstand. Det har hidtil været vigtigt, at der var tid til at beboerne var med i køkkenet. Det vil de heller ikke kunne være i samme omfang fremover.</p> <p>Endelig er besparelsen i direkte modstrid med projekt ØKO LØFT, som er projektet, hvor der omlægges til mere økologi mv. i kommunens køkkener. I løbet af 2015 og 2016 har køkkenerne oplevet en højere pris på råvarer pga. økologiprojektet.</p>					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Flytte borgere fra Skovhjelperprojektet til Team Østergade				
Forslag nr.	SSU-32-02	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		663	663	663
Mindre udgift		-600	-600	-600
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-600	-600	-600
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Skovhjelperprojektet er et beskæftigelsestilbud for syv borgere med udviklingshæmning, der med udgangspunkt i Klippely i Ekkodalen, varetager opgaver for Naturstyrelsen.				
Forslaget er at lukke tilbuddet og tilbyde borgerne et lignende tilbud i regi af Team Østergade/Miljøpedellerne.				
Borgerne forventes at kunne rummes indenfor den eksisterende ramme i Team Østergade, idet der er nogle borgere i Team Østergade som er klar til at komme i beskæftigelse på en almindelig arbejdsplads.				
.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Konsekvenserne af lukningen vil være, at borgerne skal skifte til et andet tilbud. Erfaringerne fra flytningen af Christianshøjprojektet er imidlertid, at det ikke giver nogen betydelige udfordringer. Opgaverne i Team Østergade er sammenlignelige med de nuværende opgaver som borgerne løser. For Naturstyrelsen vil det have den konsekvens, at opgaverne som Skovhjelperne har løst ikke længere vil blive løst.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Lukning af Pigeklubben på Klintebo			
Forslag nr.	SSU-32-03	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		20.670	20.670	20.670
Mindre udgift		-50	-50	-50
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-50	-50	-50
- heraf besparelser på løn		-50	-50	-50
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Forslaget er at lukke Pigeklubben på Klintebo og spare 50.000 kr. på medarbejdertimer.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
<p>Pigeklubben bliver brugt til at pigerne i Langhuset og Havehuset kan være sammen med andre piger i sociale sammenhænge. Det har stor betydning for dem og deres sociale færdigheder. Det er samtidig en måde at tilbyde oplevelser på som ikke kræver ligeså mange personaleresourcer som fritidsaktiviteter udenfor huset gør. Pigeklubben holder til på Strøby 2-4 eftermiddage/aftener om måneden og der er derfor let adgang til ekstra hjælp, hvis der er behov for det.</p> <p>Hvis Pigeklubben nedlægges vil det betyde at pigerne ikke får trænet deres sociale færdigheder på samme måde. Samtidig mister de muligheden for at have veninder som de selv vælger. Og sidst men ikke mindst mister de muligheden for at få oplevelser, da der er få ressourcer til ture ud af huset.</p>				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Lukning af socialpsykiatriens aktivitets- og samværstilbud i Vestergade, Allinge					
Forslag nr.	SSU-32-04	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		615	615	615	615
Mindre udgift		-500	-500	-500	-500
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-500	-500	-500	-500
- heraf besparelser på løn		-500	-500	-500	-500
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Forslaget er at lukke de to åbningsdage i aktivitets- og samværstilbuddet. Driftsomkostningerne på bygningerne spares og bygningen kan evt. sælges. Borgerne må fremadrettet benytte aktivitets- og samværstilbuddet på Midtpunktet					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Aktivitets- og samværstilbuddet har et på 10-12 borgere i gennemsnit pr. åbningsdag. Det drejer sig om ca. 20 borgere der fast bruger stedet og enkelte som kommer forbi mere sporadisk som bliver berørt af lukningen. Vestergade er primært et samværstilbud hvor netværk knyttes og isolation brydes. Det er muligt at købe den varme mad som spises i fælleskab. Men der arrangeres også ture af forskellig slags blandt andet til de fælles aktiviteter der er i socialpsykiatrien. Borgerne er bosiddende dels i Allinge, Sandvig, Hasle og Klemensker. Ca. halvdelen bor i Allinge og omegn					
Det påvirker borgerne rigtig meget at være lukningstruet år efter år og det har givet en vis afmatning i fremmødet.					
Lukningen vil betyde at enkelte borgere ikke vil "flytte" med til Midtpunktet eller benytte andre tilbud, med isolation og ensomhed til følge og de dårligst fungerende vil ikke blive inkluderet i nærmiljøet.					
Det kan på sigt betyde ekstra ressourcer til støtte i eget hjem og det vil give mere kørsel på landevejene dels til støtte og dels til kørsel til Midtpunktet.					
Det vil give et øget pres på ressourcerne på Midtpunktet					
Konsekvenser for delmål:					
Social- og Sundhedsudvalget har det mål at flere borgere skal i aktivitets- og samværstilbud samt i beskæftigelse. Det er sandsynligt at der vil være en nedgang i antallet af borgere i aktivitets- og samværstilbud ved lukning af Vestergade					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Der er et lejemål på 1. salen, hvor der skal ske genhusning hvis bygningerne skal sælges.					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Lukning af værestedstilbuddet Åsen				
Forslag nr.	SSU-32-05	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		44	44	44	44
Mindre udgift		-44	-44	-44	-44
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-44	-44	-44	-44
- heraf besparelser på løn		-41	-41	-41	-41
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>Åsen er et værested, som fortrinsvis bliver brugt af folkepensionister, der driver stedet på frivillig basis. Stedet benyttes dog også i mindre omfang af socialpsykiatriens brugere. Aktiviteterne er undervisning i engelsk, hobbyarbejde m.m. men også samvær, med fællesspisning en gang månedligt. Der er tilknyttet 4 medarbejdertimer ugentligt.</p> <p>Caféen er kernen på Åsen 13. Det er her beslutningerne tages. Det er de frivillige, som bruger cafeen, der også køber ind, tager sig af rengøringen og passer cafeen.</p> <p>Mellem 33 – 42 borgere bliver berørt af lukningen hvor der i gennemsnit kommer 16 borgere pr. åbningsdag.</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
<p>Borgerne må forventes at gøre brug af de øvrige tilbud der er i området.</p> <p>De borgere der er tilknyttet socialpsykiatrien må fremover benytte Fontænehuset.</p>					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Kommandanthøjen - nednormering af medarbejdertimer ved ændret planlægning (fjernelse af mellemtimer) – 33 timer pr. uge				
Forslag nr.	SSU-32-06	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		11.872	11.872	11.872	11.872
Mindre udgift		-343	-343	-343	-343
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-343	-343	-343	-343
- heraf besparelser på løn		-343	-343	-343	-343
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Nednormering ved fjernelse af mellemtimer på Botilbuddet Kommandanthøjen med 25 beboere.
 Timer mellem kl.13 - 16 på hverdage. 2x3 timer x 5 dage =30 timer pr. uge
 Timer mellem kl. 17-19 i 3 weekender. 3x4 timer pr. mdr. = 3 timer pr. uge.
 En samlet nednormering på 33 timer ugentligt.

Ved fjernelse af mellemtimerne vil der på hverdage fra kl. 13-17 være 3 medarbejdere på arbejde, fra kl. 17-21 4 medarbejdere på arbejde og 2 medarbejdere fra kl. 21-07.
 I weekender vil der være 2 medarbejdere på fra kl. 07-11, 4 medarbejdere fra kl.11-17, 3 medarbejdere fra kl. 17-19 og 2 medarbejdere fra kl 19-07. I weekenderne ydes der også støtte til borgere i eget hjem i det tidsrum hvor der er 4 medarbejdere på arbejde. Det er støtteopgaver for borgere i den øvrige socialpsykiatri.(aftalt efter lukningen af Midtpunktets weekend og helligdagsåbning)

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

En nednormering af medarbejdere mellem kl.13 og 16 på hverdage vil gå ud over de planlagte aktiviteter ud af huset. Deltagelse i Idræt på tværs, badminton, tennis og cykling. Det vil være en stor forringelse for beboerne i forhold til fysisk og psykisk sundhed samt muligheden for, at knytte sociale relationer og inklusion uden for Botilbuddet.

Det vil ikke være muligt med individuelle planlagte samtaler eller planlagte aktiviteter ud af huset mellem kl. 13-16, som by-træning, handle, gå/cykelture.

Det vil ikke være muligt på forhånd at planlægge og lave aftaler om aktiviteter da det vil være afhængig af, hvordan den samlede situation på Kommandanthøjen er, på dagen.

Medarbejderne vil blive mere pressede og deres fleksibilitet i den individuelle planlægning ift. beboerne mindskes – det vil påvirke det psykiske arbejdsmiljø

Konsekvenser for delmål:

15 boliger på Kommandanthøjen er midlertidige boliger hvor beboerne trænes i opbygning af kompetencer til at kunne bo i egen bolig. Her er deltagelse i aktiviteter udenfor Kommandanthøjen med opbygning af socialt netværk en vigtig del

af den indsats. Vi ser det problematisk at opretholde de midlertidige boliger, herunder akutpladsen hvis der skæres i ressourcerne.
I det hele taget gælder det for alle beboerne, at det er vigtigt at få mulighed for, at være en del af et socialt liv både på og udenfor Kommandanthøjen.
Det vil ikke være muligt som nu, at planlægge tid til medarbejdernes dokumentation i forhold til ICF og handleplan.

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Opsige driftsaftalen med Værestedet Blæksprutten				
Forslag nr.	SSU-32-07	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		1.049	1.049	1.049	1.049
Mindre udgift		-1.049	-1.049	-1.049	-1.049
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-1.049	-1.049	-1.049	-1.049
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					

Kort beskrivelse af forslaget:

Opsigelse af driftsaftale med Værestedet Blæksprutten.

Værestedet Blækspruttens driftsaftale med Bornholms Regionskommune har været gældende siden Bornholms amt indgik en aftale. Stedet har udviklet sig fra at låne lokaler af kommunen til i dag at have eget hus med tilhørende lokaler på havnen, kolonihave og sommerhus i Sverige. Blæksprutten vægter, at de er et privat tilbud uden for det offentlige system.

Det tiltrækker en brugergruppe som ikke ønsker "at være en del af kommunen". Flere af brugerne har også frivillighedsaftaler som gør at huset kan fungere med de tilbud der er etableret.

Som kommune er vi ikke forpligtet til at have flere aktivitets- og samværstilbud hvorfor det er muligt at opsiges aftalen og henvise borgerne til kommunens egne tilbud på øen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Blæksprutten opgør, at der er kontakt med mindst 250 forskellige brugere/pårørende om året. På ugeplan ligger kontakten på ca. 70-80 brugere. Herudover ledsages brugere til fx sagsbehandlere, sygehus, læger, familiebesøg og der aflægges hjemmebesøg, afholdes ferier både for børnegruppen og de voksne, besøg og rundvisning/undervisning af praktikanter, social/ sundheds skolen, seminarierne. Blæksprutten har også en gang ugentligt, et tilbud til børn af psykisk syge forældre.

Hvorvidt Blæksprutten alene kan opretholde sit tilbud via tilskud fra fonde m.m. er meget usikkert hvorfor opsigelsen af driftsaftalen meget vel kan betyde en lukning af Blækspruttens tilbud og dermed give stor usikkerhed for fremtiden for de berørte brugere.

Værestedet Blækspruttens regnskab for 2014 viser, at Blæksprutten har en bankbeholdning på ca. 1 mio. kr.

Der er stor samhørighed i gruppen som umiddelbart vil betyde at de ikke vil benytte sig af kommunens tilbud. Det er meget få brugere, der benytter både Blæksprutten og kommunens tilbud

Det er forventeligt, at det vil give et forøget forbrug af ressourcer, hvis brugerne af Blæksprutten vil benytte sig af kommunens aktivitets- og samværstilbud.

Konsekvenser for delmål:

Social- og sundhedsudvalget har et mål om at flere borgere benytter aktivitets- og samværstilbud, bl.a. fordi det er en mindre indgribende foranstaltning end individuel bostøtte.

Andre bemærkninger til forslaget:

Blæksprutten anfører, at bevillingen gennem årene har været lavere end aktivitetsniveauet og at der aktivt søges fonde mv. for at sikre driften af Blæksprutten.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Pædagogisk ledsagelse på botilbud		1.000 kr. – 2018-priser			
Forslag nr.	SSU-32-08	2019	2020	2021	2022
	<i>Nuværende budget</i>	671	671	671	671
	Mindre udgift	-671	-671	-671	-671
	Afledt merudgift				
	Nettobesparelse	-671	-671	-671	-671
	- heraf besparelser på løn	-671	-671	-671	-671
	Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Botilbuddene har et samlet budget 671.000 kr. til pædagogisk ledsagelse til borgere, som ikke kan få ledsagelse efter § 97 i serviceloven. Forslaget indebærer at tilbuddet falder bort. Den pædagogiske ledsagelse er fordelt på kommunens botilbud på handicapområdet således:

- Nexøhuset 253.000 kr.
- Røbo 69.000 kr.
- Klintebo 145.000 kr.
- Stenbanen 86.800 kr.
- Gartnerparken 117.200 kr.
-

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Puljen anvendes til i alt 108 borgere. Puljen er ikke ligeligt fordelt på borgerne, idet den er fordelt ud fra en beboersammensætning fra tidligere budgetår.

Ledsagerpuljen skal ses, som nogle af disse menneskers mulighed for at deltage i det eksisterende samfund.

Fjernes puljen, får borgere der ikke kan komme i betragtning til ledsagelse efter § 97, ikke mulighed for individuel socialpædagogisk ledsagelse, selvvalgt ledsagelse til fx deltagelse i besøg hos familie, kulturhusarrangementer, fritidsaktiviteter, koncerter, og ture i naturen m.m.

Puljen understøtter i høj grad den politiske vision om "Et godt og aktivt liv for alle". Fjernes budgettet til socialpædagogisk ledsagelse, vil det selvsagt betyde, at der ikke længere er mulighed for selvvalgt ledsagelse for borgere i botilbud.

Særligt for beboere på Nexøhuset, nogle huse på Klintebo og fem beboere på Røbo er det vigtigt at understrege at disse mennesker bor og lever deres fulde liv i det tilbud husene formår at give. De er ikke tilknyttet dagcentertilbud og de kulturelle og sociale tilbud et dagcenter tilbyder.

Der er en høj grad af mulighed for selvbestemmelse i ledsagerpuljen, da det giver den enkelte beboer mulighed for at vælge en aktivitet til. Beboerne har behov for sin ledsagers støtte til at være deltagende i aktiviteten og få en god oplevelse ud af det.

Konsekvenser for delmål:

Andre bemærkninger til forslaget:

Botilbuddene varetager den enkelte beboers behov og der arbejdes med at tilbyde kvalitet og selvbestemmelse i de enkelte behov og dagligdags gøremål. Ledsagerpuljen er der hvor den enkelte beboer har mulighed for at få nogle oplevelser i livet som rækker ud over hverdagen og er med til at højne livskvaliteten.

Ledsagerpuljen bliver flittigt benyttet af beboerne som en mulighed for at komme til at deltage i det samfund de også er en del af, samtidig med at timerne bliver brugt til at komme på familiebesøg.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Reducere feriepulje for borgere på botilbud					
Forslag nr.	SSU-32-09	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		813	813	813	813
Mindre udgift		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-300	-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Der er afsat 0,8 mio. kr. til at borgere på botilbud kan holde ferie op til fem dage om året. Puljen blev lavet på baggrund af et estimat af hvor mange borgere der ønskede at holde ferie.					
Det har vist sig at der efterspørges mindre ferie end det estimerede og derfor kan puljen reduceres med 300.000 kr.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Forslaget kan gennemføres uden servicemæssige konsekvenser.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Reducere pulje til PAU- og Pædagogstuderende i praktik					
Forslag nr.	SSU-32-10	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		1.416	1.416	1.416	1.416
Mindre udgift		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-300	-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Der er afsat 1,4 mio. kr. til at finansiere omkostningerne forbundet med at have PAU- og pædagogstuderende i praktik, som kan reduceres med 300.000 kr. i forlængelse af de seneste års ændringer af PAU-uddannelsen, hvor der kun sker optag hvert andet år.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Forslaget kan gennemføres uden servicemæssige konsekvenser.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Reduktion i personaletimer på Botilbuddene Klintebo				
Forslag nr.	SSU-32-11	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		29.398	29.398	29.398
Mindre udgift		-120	-120	-120
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-120	-120	-120
- heraf besparelser på løn		-120	-120	-120
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
<p>Reduktion i ydertimer i de 4 botilbud. Stjernehuset – 35.000 kr. Reduktion af aftenvagten 0,5 time. Langhuset – 25.000 kr. 1 time lørdag og 1 time søndag. Havehuset – 35.000 kr. mandag-onsdag 1 time i dagtimerne. Samt 1 time lørdag og 1 time søndag hver 4. uge i dagvagten. Kridthuset – 25.000 kr. 1 time lørdag og 1 time søndag hver anden weekend.</p>				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
<p>I Stjernehuset vil det betyde at borgerne skal ligge i deres seng og være i ro kl. 21.00, da der kun er en medarbejder på arbejde fra kl. 21.00. I Langhuset betyder det at beboerne kommer tidligere i seng i weekenden, hvilket betyder at weekend bliver til hverdag og der er derfor kun en på vagt fra kl. 22.00. I Havehuset betyder det at man ikke kan tage ud af huset med de borgere som ikke har et dagtilbud, samt at lægebesøg/sygehusbesøg/tandlæge m.m. ikke kan lade sig gøre, da man ikke kan forlade huset. Der vil kun være en på arbejde mellem kl. 14.00-15.00. I Kridthuset betyder det at der bliver færre aktiviteter i weekenden, hvilket er u hensigtsmæssigt for mennesker med autisme, da pauser er gift for beboerne. Fælles for alle huse har det betydning for vikarforbruget, da man ved mangel af fast personale vil skulle sætte vikar på for at dække vagten. Sidst men ikke mindst vil vi få svært ved at finde tid til den anbefalede dokumentation såsom indberetninger og EKJ.</p>				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Reduktion i planlægningstid på Strøby/Skovlyst				
Forslag nr.	SSU-32-12	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		5.422	5.422	5.422	5.422
Mindre udgift		-50	-50	-50	-50
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-50	-50	-50	-50
- heraf besparelser på løn		-50	-50	-50	-50
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget: Fjerne et månedligt møde - Reduktion af planlægningstid med 2 timer om måneden.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser: Konsekvensen er at der kun vil være 6 timers planlægningstid om måneden som dækker; handleplansmøder, dokumentation, planlægning, personalemøder, pædagogiske møder og samarbejds møder, som omfatter 42 brugeres dagtilbud og indholdet af tilbuddet. Konsekvensen af den reducerede planlægningstid vil betyde at dokumentationen bliver endnu sværere at opfylde, hvilket jo er med til at sikre at brugernes mål opfyldes. Hvis planlægningstiden reduceres, er der stor risiko for at planlægningen skrider, til stor gene for brugerne som har brug for tryghed og overskuelighed og at aktiviteterne er tilpasset brugernes funktionsniveau. Det kræver betydelig planlægning at tage hensyn til borgernes meget forskellige forudsætninger.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Reduktion i timer i Botilbuddet Stjernehuset, Klintebo				
Forslag nr.	SSU-32-13	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		7.015	7.015	7.015	7.015
Mindre udgift		-100	-100	-100	-100
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-100	-100	-100	-100
- heraf besparelser på løn		-100	-100	-100	-100
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Forslaget er at nednormere medarbejdertiden i Stjernehuset, bl.a. ved overlap mellem vagter, som er der for at sikre en tryk overgang for beboerne og sikre en overlevering, der giver medarbejderne bedre mulighed for at tilrettelægge en tilpasset indsats.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Konsekvensen af at reducere overlap vil betyde flere konflikter, på grund af beboernes mentale funktionsniveau som gør at de ikke kan overlades til sig selv og har svært ved skift. Reduktion i overlap kolliderer med den gentagne anbefaling fra det sociale tilsyn om at personalet i alle Klintebos botilbud bør have tid til overlap. Samtidig vil der være færre pædagogiske timer til rådighed og det vil især gå ud over en specifik borger som vil få mere "alene" tid og konsekvensen af dette vil derfor være at angsten og psykoserne tager over, hvilket vil påvirke beboerens livskvalitet, så beboeren vil få det betydeligt dårligere.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Røbo – reduktion i aften og weekendtimer			
Forslag nr.	SSU-32-14	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		8.732	8.732	8.732
Mindre udgift		-144	-144	-144
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-144	-144	-144
- heraf besparelser på løn		-144	-144	-144
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Reduktion af aftentimer og weekendtimer.				
<u>Røbo</u>				
Reduktion af aftenvagt: En aftenvagt i hus tre går hjem kl. 20.00 i stedet for nu kl. 21.30. Hvilket betyder at der vil være en medarbejder alene til seks beboere, som har behov for hjælp til både forflytninger og massiv støtte til alt.				
Reduktion af weekendvagt: En medarbejder i hus tre vil være alene mellem 12.30 og 16.00 lørdag og søndag. I stedet for som nu, hvor de er alene mellem 14.00 og 15.30.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Det vil betyde, at beboerne vil komme til at vente på hjælp.				
Eksempelvis hjælp til toiletbesøg, anden hygiejne, spisning m.m.				
Konsekvensen af forslaget er, at beboerne skal gøres klar til natten tidligere, herudover vil beboerne opleve mere alene-tid i weekenderne.				
Det får konsekvenser for alle de beboere som bor i hus tre, både i forhold til mindre samvær og mindre støtte til selvhjælp. I yderste konsekvens en fratagelse af den enkelte beboers medbestemmelse samt funktionsevne.				
Ved tab af funktionsvener, vil behovet for støtte vokse.				
Beboerne på Røbo har alle behov for pædagogisk støtte til alt for opretholdelse af eget funktionsevneniveau.				
Herudover vil konsekvensen være, at det vil være sværere at tilkalde akut hjælp i de øvrige huse. Røbo har en alarmknap, som benyttes i akutte situationer i de huse, hvor medarbejderne arbejder alene i alle timerne.				
En konsekvens vil være, at det vil blive sværere at leve op til tilsynets krav om faglig dokumentation.				
Konsekvenser for delmål:				

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Stenbanen - reduktion af ydertimer i gruppe 3+4				
Forslag nr.	SSU-32-15	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		11.989	11.989	11.989
Mindre udgift		-300	-300	-300
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn		-300	-300	-300
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Der reduceres i personaletimer i to af grupperne på Botilbuddet Stenbanen.				
50.000 kr. spares på 5 timers bemanning pr. uge i aftentimerne i gruppe 3.				
250.000 kr. spares på 22,5 timers bemanning pr. uge i morgen/ formiddagstimerne samt aftentimerne i gruppe 4				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Besparselsen vil på Stenbanen betyde et lavere serviceniveau i gruppe 3+4. De konkrete konsekvenser er beskrevet herunder og overordnet set vil konsekvensen være ringere mulighed for at arbejde med borgernes forudsætninger for bedre at klare sig selv, evt. flytte i egen bolig.				
Gruppe 4:				
<ul style="list-style-type: none"> • Kortere hjemmedag, der vil betyde at den enkelte beboer vil opleve at få mindre 1 til 1 støtte. Hjemmedage bruges bl.a. til at støtte nære relationer, støttede samtaler, betale regninger, hæve penge i banken, blive fulgt til fritidsaktiviteter, handle personlige ting/ kost til huset og rengøring i lejlighederne. • Mindre hjælp om morgenen i forbindelse med støtte til at komme godt i gang med dagens gøremål • Øget brug af vikar ved sygdom og ferie. 				
I praksis vil denne besparelse betyde at der er i tidsrummet fra 07.30.til 10.00 på alle hverdage ikke vil være medarbejdere i gruppen.				
Fælles for begge grupper:				
<ul style="list-style-type: none"> • Besparelse på aftentimer • Ved indflytning af nye beboere vil det kræve at beboeren er i stand til at være alene i ydertimer. 				
I praksis vil denne besparelse betyde at der i tidsrummet fra kl. 21-22 på alle hverdage ikke vil være medarbejdere i grupperne				

Konsekvenser for delmål:
Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Tidligere og hyppigere opfølgning på bostøtte i eget hjem efter Servicelovens § 85				
Forslag nr.	SSU-32-16	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		15.300	15.300	15.300
Mindre udgift		-750	-750	-750
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-750	-750	-750
- heraf besparelser på løn		-750	-750	-750
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
<p>Forslaget er at ændre opfølgningsintervallet fra én gang årligt til hvert halve år og tilrettes desuden fortsat tre måneder efter bevilling.</p> <p>Besparelsen er estimeret på baggrund af en gennemgang af de aktuelle sager, hvor det anslås at en tidligere og hyppigere opfølgning vil være relevant for mere end halvdelen af borgerne.</p> <p>Den ekstra opfølgningssamtale og forberedelsen inkluderes i den tid bostøtte-medarbejderen allerede har til rådighed som en del af borgerens bevilling og kan således leveres af bostøtte-medarbejderne inden for den eksisterende budgetramme. For myndighedssagsbehandlere er der tale om en øget opfølgningsskandence, der er mulig efter en lang sygemelding er afsluttet.</p> <p>Gevinsten ved en tidligere og hyppigere opfølgning er, at borgere der har draget nytte af den pædagogiske støtte kan afsluttes tidligere eller at deres støttebehov kan tilpasses og målrettes hyppigere.</p>				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Der vurderes ikke at være negative servicemæssige konsekvenser, idet opfølgningsintervallet på seks måneder stadig er af en betydelig varighed, der giver tid til en god pædagogisk indsats.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Der er iværksat initiativer således at udgiften er bortfaldet eller bortfalder i 2019				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne:	Tilbagerulle midler til aktivitetstimer på Nexøhuset og Gartnerparken				
Forslag nr.	SSU-32-17	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		325	325	325	325
Mindre udgift		-325	-325	-325	-325
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-325	-325	-325	-325
- heraf besparelser på løn		-325	-325	-325	-325
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
I budget 2017 fik de to tilbud Gartnerparken og Nexøhuset tilført 400.000 kr. hvert sted, til aktiviteter i dagtimerne, svarende til 35 timer hvert sted. Det foreslås at reducere med ca. 15 timer hvert sted, svarende til totalt 325.000 kr.					
Begrundelsen var, at en stigende andel af beboerne på Gartnerparken ikke længere har forudsætningerne for gå på arbejde/aktivitet- og samvær. På Nexøhuset var begrundelsen, at tilbuddet varetager hele døgnets aktiviteter for beboerne og at det pga. en stigende plejetyngde ikke længere var muligt at nå ret mange aktiviteter med beboerne.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Konsekvensen af at tilbagerulle midlerne er, at beboerne i større omfang vil være alene eller uden aktivitet i de fællesfaciliteter der er på de to tilbud. Det må forventes at det kan give et hurtigere/tidligere funktionsevnetab for de berørte beboere. Det betyder på længere sigt at beboernes behov for anden pædagogisk støtte eller pleje og omsorg kan stige.					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Tilbagerulle weekendåbent på Midtpunktet				
Forslag nr.	SSU-32-18	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		9.049	9.049	9.049
Mindre udgift		-250	-250	-250
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-250	-250	-250
- heraf besparelser på løn		-250	-250	-250
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
I forbindelse med budgettet for 2018 blev der efter nogle år med lukket i weekenderne afsat 250.000 kr. til at holde åbent på Midtpunktet lørdage og på helligdage, som er et socialpsykiatrisk aktivitets- og samværstilbud.				
Forslaget er at tilbagerulle dette og igen holde lukket i weekenden og på helligdage.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Konsekvensen er at borgerne ikke har noget tilbud om samvær og spising i weekenden og på helligdage. Risikoen er øget isolation og ensomhed for de borgere som ikke kan opsøge andre fællesskaber.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	32 Psykiatri og Handicap
Center:	Center for Psykiatri og Handicap

Emne: Ændring/reduktion af aktivitet i Kulturhuset				
Forslag nr.	SSU-32-19	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>		764	764	764
Mindre udgift		-402	-402	-402
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-402	-402	-402
- heraf besparelser på løn		-327	-327	-327
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Kulturhuset Vennepunktet, Østergade 54 fungerer både som samværstilbud i dagtimerne samt mødested omkring kulturelle aktiviteter to ugentlige aftener. Målgruppen er alle øens udviklingshæmmede borgere.				
Samværsdelen bemannes primært med Støttegruppens medarbejdere i forhold til interessefelter omkring IT-café, Åben Rådgivning, læring i gruppeforløb, bemanning omkring spisning i Caféen etc. og er medvirkende til at en stor gruppe borgere der bor i eget hjem, klarer sig med meget lidt individuel støtte.				
De kulturelle aktiviteter to af ugens aftener kan reduceres (eller bortfalde) ved dels at opfordre Aftenskolen for Specialundervisning til at oprette hold i kreativt værksted i vinterhalvåret og cykeltræning i sommerhalvåret. Forskellen er at der er brugerbetaling til lønudgifter for Aftenskolens aktiviteter.				
Derudover kan det nu ugentlige åbne arrangement torsdage indskrænkes til en månedlig aften (eller lukkes) for brugere af samværstilbuddet. Bemanningen af Kulturhuset består af en kulturhusmedarbejder samt frivillige og kan reduceres med en 25 timers stilling som kulturhusmedarbejder.				
Samværsdelen kan køre videre med få støttetimer fra støttegruppen suppleret med Team Østergade og frivillige. Aktivitetsbudgettet kan beskæres, men ikke bortfalde, idet drift af samværsdelen, IT-café, Åben Rådgivning, køkkenfunktion og lignende bør opretholdes hvis man skal undgå at efterspørgslen på individuel støtte stiger, og støttekapaciteten skal holdes på det nuværende niveau.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Konsekvensen af at reducere eller lukke den del af Kulturhuset der arrangerer aktiviteter samt kulturarrangementer 2 ugentlige aftener, vil berøre både borgere der modtager individuel støtte, samt brugerne på botilbud for udviklingshæmmede. Deres mulighed for at dyrke socialt samvær med ligestillede udenfor eget hjem og botilbud vil bortfalde/reduceres og de må henvises til at opsøge øens kulturinstitutioner på lige fod med øens øvrige borgere.				
Konsekvenser for delmål:				

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Bortfald af kørselsordning til tandlæge				
Forslag nr.	SSU-33-01	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-103	-103	-103
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-103	-103	-103
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Kommunen har etableret og finansierer kørselsordning for børn i den kommunale tandpleje. Tilbud om kørselsordning er ikke lovpligtig. Forslaget indebærer bortfald af kørselsordning.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Som udgangspunkt er det ønskeligt at forældre følger deres børn til tandlæge, da dette betyder at dialogen mellem tandplejen og hjemmet lettes til gavn for samarbejdet og det enkelte barns tandsundhed. Bortfald af kørselsordningen vil betyde at forældre selv skal følge deres børn til tandlæge.				
For tandplejen vil der være risiko for, at det vil blive sværere at få brugt tiderne midt på dagen med en mere ineffektiv klinikdrift til følge. Omvendt betyder det ofte, at børn som kommer på klinikken uden forældre, må have ekstra tider fordi forældrene ikke er med til at give samtykke til den videre behandling, noget som også giver en mere ineffektiv klinikdrift. Man kan frygte, at børn fra familier med svag opbakning fra hjemmet i højere grad vil udeblive fra tandlægebesøg, hvis kørselsordningen bortfalder.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Personalereduktion i tandplejen				
Forslag nr.	SSU-33-02	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-325	-325	-325
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-325	-325	-325
- heraf besparelser på løn		-325	-325	-325
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Personalereduktion: Svarende til en fuldtids klinikassistentstilling eller til reduktion i såvel klinikassistent- som tandlægetimer.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Tandplejen har løbende reduceret i personaletimer hen over de sidste år. Dette har været uproblematisk fordi børnetallet har været faldende. Der er desuden blevet effektiviseret på flere områder således at det hidtidige serviceniveau har kunnet opretholdes. De seneste to år har antallet af brugere i tandplejen været konstant, dette betyder at en yderligere reduktion af personale vil bevirke, at der vil blive længere tid imellem undersøgelses- og profylaksebesøg hos tandplejen. En personalereduktion i tandplejen vil altså have indvirkning på serviceniveauet i form af længere indkaldeintervaller med risiko for en negativ effekt på tandsundheden.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Personalereduktion i Genoptræningen			
Forslag nr.	SSU-33-03	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-428	-428	-428
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-428	-428	-428
- heraf besparelser på løn		-428	-428	-428
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Personalereduktion på én fuldtidsstilling på Servicelovens område, vil have betydning for serviceniveauet og berøre både genoptræning efter serviceloven og den rehabiliterende organisation.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Kvalitetsstandard for genoptræning og vedligeholdende træning efter Serviceloven skal revideres. I dag skal ydelser leveres indenfor 10 hverdage, dette vil ikke være muligt fremadrettet.				
Hurtig og effektiv genoptræning efter et sygdomsforløb eller en ulykke er afgørende for, at man som borger kan genvinde funktionsevnen. Det betyder, at man som borger hurtigere kan blive rask og vende tilbage til sit normale liv.				
Rehabilitering af ældre borgere i tæt samarbejde med sosu-medarbejderne har betydning for hvor meget hjemmehjælp borgerne har behov for. De tværfaglige rehabiliteringsmøder afføder vurderings- og vejledningsopgaver som der fremover ligeledes vil blive længere leveringstid på, dette har konsekvens for borgerens rehabilitering og dermed kommunens økonomi.				
Konsekvenser for andre centre:				
Rehabilitering udføres i et samarbejde mellem borger og de faggrupper der kan bidrage til at borgeren genvinder og fastholder sin funktionsevne. Ergoterapeuter og fysioterapeuter deltager i DTR møder, udfører vurderings- og vejledningsopgaver, samt bidrager til borgerens samlede rehabilitering. Personalereduktion vil både påvirke ydelsesniveau og ventetid.				
For borgere på arbejdsmarkedet er ventetiden en vigtig faktor for tilbagevenden til job. U hensigtsmæssig lang ventetid har konsekvenser både for borger, borgers arbejdsplads og kommune. For borgers arbejdsplads giver senere tilbagevenden større udgifter til vikarer og/ eller nedsat produktion, samt andre afledte konsekvenser. For BRK er konsekvensen øgede udgifter til sygedagpenge og afledte udgifter heraf.				
Konsekvenser for delmål:				

Andre bemærkninger til forslaget:

Finansloven for 2018 indfører ventetids garanti på opstart af genoptræning efter sundhedsloven indenfor 5 hverdage. Kan BRK ikke opfylde dette har patienten ret til frit at vælge genoptræning hos en privat leverandør.

Frit valg af genoptræning skal sikre, at borgere kan vælge et tilbud fra en privat leverandør, hvis kommunen ikke kan tilbyde opstart af genoptræningen senest 5 hverdage efter udskrivningsdatoen.

For at kunne tilbyde sundhedslovs genoptræning indenfor 5 hverdage vil konsekvensen af den foreliggende besparelse blive en omfordeling af ressourcer mellem serviceloven § 86 og sundhedsloven § 140.

I 2017 var ventetiden i gennemsnit 9,45 dage. Der skal en yderligere reduktion på 50 % til, for at opfylde de nye lovkrav fra 1. juli 2018. Det betyder at genoptræning efter sundhedsloven ikke kan bære personalereduktion, og at besparelsen derfor vil blive udmøntet på både genoptræning efter serviceloven og den rehabiliterende organisation, hvor ergo.- og fysioterapeuter har en vigtig rolle.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Besparelse på leverandøraftale på kropsbårne hjælpemidler			
Forslag nr.	SSU-33-04	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-77	-77	-77
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-77	-77	-77
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Der er forventes indgået leverandøraftale på området for urologi i løbet af 2018 eller 2019. Der forventes en besparelse, som Center for Sundhed delvist kan disponere over.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Der er umiddelbart ingen konsekvenser i forhold til indgåelse af leverandøraftaler, idet der i udbudsmaterialet tages hensyn til kvalitet, bestilling, levering m.m.				
Der vil altid være borgere, der ikke kan benytte materialet i udbuddet og derfor skal bevilges andre og evt. dyrere produkter. Der er løbende opmærksomhed på at sørge for fordelagtige priser på produkter udenfor udbuddet, men der vil oftest være tale om dyrere produkter, hvilket kan medføre at besparelsen kan være svær at holde.				
Derudover er udbudsprocesserne efterhånden så omfattende og vi oplever, at udbud bliver annulleret. Vi ved derfor ikke på nuværende tidspunkt, hvor stor en økonomisk gevinst der reelt kan blive tale om.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Der er iværksat initiativer således at udgiften er bortfaldet eller bortfalder i 2019				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Mindre lagerbeholdning på genbrugshjælpemidler			
Forslag nr.	SSU-33-05	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-300	-300	-300
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Lagerbeholdningen på standard genbrugshjælpemidler kan evt. begrænses. Dette vil medføre, at der kun købes hjælpemidler hjem, når et genbrugshjælpemiddel er bevilget og muligheden for at hente et brugt hjælpemiddel retur til genbrug er afklaret.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

En mindre lagerbeholdning på standard genbrugshjælpemidler vil betyde, at denne type hjælpemidler ikke altid vil forefindes på lager og dermed ikke kan udlånes til borgerne med kort tidsfrist. Der vil være øget ventetid, idet der enten skal afventes at få et brugt hjælpemiddel retur til hjælpemiddellageret, inkl. klargøring af dette, eller der skal bestilles et nyt produkt hjem fra leverandør.

Hidtidig praksis har været en prioritering af udkørsler af hjælpemidler indenfor kort tid, for at sikre at borgere har de nødvendige hjælpemidler hurtigst muligt med henblik på at afhjælpe borgernes funktionsnedsættelser.

Hidtidig praksis er også målrettet en direkte understøttelse af 'hurtig levering' af flg. hjælpemiddelkategorier:

- Midlertidige udlån af hjælpemidler fra Bornholms Hospital. En begrænsning af lagerbeholdningen kan evt. medføre at vi ikke kan overholde nuværende samarbejdsaftale med Region Hovedstaden. Det kan i værste fald også medføre flere liggedage på hospitalet.
- APV-hjælpemidler til medarbejdere i BRK, så de har et forsvarligt arbejdsmiljø
- Rehabiliterings-hjælpemidler, som understøtter Den Rehabiliterende Organisation. Herunder skal opmærksomheden henledes på at rehabiliteringsforløb er af kortere varighed og derfor er det vigtigt med hjælpemidler fra opstart af et forløb.
- Velfærdsteknologiske løsninger

Det skal endvidere tilføjes, at den nuværende lagerbeholdning gør 'dag til dag' levering mulig og repræsenterer mulighed for at tage individuelle hensyn til borgere, da alle personer er forskellige i højde, drøjde og funktionsniveau. En begrænsning af nuværende lagerbeholdning vil begrænse denne fleksibilitet. Hvis der først bestilles hjælpemidler hjem når bevilling foreligger, vil borgerne også opleve lang ventetid på individuelle løsninger.

Derudover vil en mindre lagerbeholdning af genbrugshjælpemidler formentlig også medføre en ineffektiv drift på fragtopgaverne, idet det vil blive svært at kunne lave en samlet levering af flere hjælpemidler til samme borger.

Afslutningsvis skal der også peges på at hidtidig praksis har været at prioritere gode genbrugsegnede hjælpemidler med en lang levetid og med mange genudlån af samme hjælpemiddel. Dette indgår også som en strategi i Hjælpemidler i forhold til Bright Green Island tankegangen i Bornholms Regionskommune.

Konsekvenser for delmål:

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Bortfald af dobbeltbevilling på inkontinensområdet			
Forslag nr.	SSU-33-06	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-100	-100	-100
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-100	-100	-100
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Borgere med inkontinens har indtil nu haft mulighed for både at have bevilling på bleer og katetre. Dette niveau kan strammes op, så borgerne kun har mulighed for bevilling af enten bleer eller katetre.				
Derudover kan serviceniveauet på bleer strammes yderligere op, ved at borgere med inkontinens henvises til selv at anskaffe den mindste type ble, da denne type ble, i de fleste tilfælde, vil kunne erstattes af et almindeligt hygiejnebind. Udgift til denne type ble var på kr. 50.000 i 2017.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Denne besparelse vil have konsekvenser i form af serviceforringelser, idet borgerne selv vil skulle finansiere evt. ble, hvis de er nervøse for at deres kateter ikke holder tæt. Omvendt vil borgere evt. selv skulle finansiere engangskateter, som bruges i særlige anledninger, hvor de ikke synes en ble er nok, fx i forbindelse med familiefester.				
Der vil altid være behov for individuelle vurderinger, idet borgere af særlige helbredsmæssige årsager kan have behov for bevilling på både bleer og katetre. Derfor er besparelse på området usikker.				
Borgere der indtil nu har fået bevilget den mindste type ble, vil blive henvist til selv at anskaffe denne eller en erstatning for den. Dette vil for borgerne opfattes som en serviceforringelse.				
Det skal derudover tilføjes, at det for mange borgere kan være svært at acceptere behov for og dermed også at søge om hjælpemidler til inkontinens. Det kan derfor have psykiske konsekvenser for borgerne, hvis de har begrænsede valgmuligheder.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Opstramning på ortopædisk fodtøj og fodindlæg			
Forslag nr.	SSU-33-07	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-100	-100	-100
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-100	-100	-100
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

På området for ortopædisk fodtøj og fodindlæg har hjælpemiddelafdelingen hidtil accepteret privatpraktiserende lægers vurdering af kriterier for berettigelse til ortopædisk fodtøj og fodindlæg. Fremover kan det være et krav at borgerne skal vurderes af ortopædkirurg på Bornholms Hospital med henblik på bevillingsgrundlag i forhold til disse hjælpemidler, herunder skal ortopædkirurg forespørges om borgere er berettiget jf. kriterier i hjælpemiddellovgivningen.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Denne besparelse vil have konsekvenser i form af serviceforringelser for borgerne. Der er på nuværende tidspunkt ventetid i op til 2 måneder på at komme til ortopædkirurg på Bornholms Hospital. Derudover kan der gå tid med at indhente oplysninger til behandling af sagen, derefter skal der tages afstøbning til ortopædisk fodtøj eller fodindlæg ved bandagist og til slut skal fodtøj eller indlæg udformes, afprøves og udleveres. I værste fald vil ventetid på færdigt fodtøj og fodindlæg være 8-12 måneder. Indtil videre har hjælpemiddelafdelingen valgt at tage udgangspunkt i borgernes egne privatpraktiserende lægers vurdering, netop for at undgå lang vurderings- og sagsbehandlingstid.

Denne besparelse kan især have konsekvenser for borgere med akut behov for fodtøj eller fodindlæg, fx diabetespatienter, som kan komme i klemme, hvis der bliver længere ventetid end på nuværende tidspunkt. Derudover skal opmærksomheden henledes på, at længere ventetid kan medføre at borgerne helt undlader at erhverve sig nødvendigt ortopædisk fodtøj eller fodindlæg.

Der er på nuværende tidspunkt ventetid på to måneder på at komme til ortopædkirurg på Bornholms Hospital. Denne ventetid kan evt. blive endnu længere, såfremt vi begynder at henvise alle borgere, der søger fodtøj og fodindlæg, til vurdering hos ortopædkirurg.

På dette område er der en politisk fastsat sagsbehandlingsfrist på 8 uger. Med evt. ny praksis vil hjælpemiddelafdelingen på ingen måde kunne overholde denne sagsbehandlingsfrist.

Besparelse på området er usikker, idet der kun er tale om et skøn over antallet af sager, hvortil der evt. ikke er bevillingsgrundlag jf. ortopædkirurges vurdering.

Konsekvenser for delmål:
Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Servicelovens § 117, individuel befording til vederlagsfri fysioterapi					
Forslag nr.	SSU-33-08	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>					
Mindre udgift		-250	-250	-250	-250
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-250	-250	-250	-250
- heraf besparelser på løn					
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
<p>Servicelovens § 117, omhandler mulighed for at yde hjælp til individuel befording. På nuværende tidspunkt benyttes bestemmelsen til at yde hjælp til kørsel af borgere til vederlagsfri fysioterapi. Der er tale om en kan-bestemmelse og ikke en skal-bestemmelse, hvor kommunen er forpligtet til at yde hjælpen. Vi kan derfor i Bornholms Regionskommune beslutte ikke at yde hjælp efter denne bestemmelse.</p>					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
<p>Social og sundhedsudvalget har besluttet, at denne bestemmelse skal benyttes i forbindelse med borgernes kørsler til vederlagsfri fysioterapi. Hvis disse borgere ikke længere får hjælp til disse kørsler, vil de enten selv skulle finansiere dette eller tilbud skal gives efter anden bestemmelse, fx HandyBAT kørselsordningen. Borgere der får bevilget vederlagsfri fysioterapi er borgere, der på grund af en varigt nedsat funktionsevne har behov for befording med individuelle transportmidler og dermed ikke er i stand til at bruge offentlig transport.</p> <p>Primo april var der tilmeldt 46 borgere til kørsel efter servicelovens § 117. Ca. 1/3 af brugerne kører 2 gange ugentligt og resten 1 gang ugentligt.</p> <p>Når der er bevilget kørsel i henhold til servicelovens § 117 er der ikke begrænsning på antal ture. Hvis der er bevilget kørsel med HandyBAT, er der mulighed for 104 enkeltture pr. kalenderår. 104 enkeltture svarer til en kørsel ud og hjem pr. uge pr. år i gennemsnit og der er derfor ikke mange ture tilbage til andre formål.</p> <p>Derudover er kørslerne i henhold til servicelovens § 117 billigere for borgerne end med HandyBAT. Ved HandyBAT betaler borgerne kr. 2,60 pr. km. Der betales for det antal km der er kørt, dog altid for minimum 10 km pr. tur. I forbindelse med kørsler efter servicelovens § 117 koster det borgerne kr. 1,94 pr. km og der betales kun for de km, der er udover de første 10 km.</p>					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Såfremt forslaget vedtages, medfører det en merudgift til HandyBAT under Center for Ældre.					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Aktivitetstilpasning på Sygeplejedepotet				
Forslag nr.	SSU-33-09	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-50	-50	-50
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-50	-50	-50
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Der har i de seneste år været et mindre forbrug på sygeplejedepoterne og derfor kan denne besparelse gennemføres uden store konsekvenser.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Der er umiddelbart ingen konsekvenser i forhold til denne besparelse. Det kan dog være svært at vurdere omfanget af udgifterne til sygeplejeartikler, da dette er afhængigt af omfanget af borgernes sygdoms- og plejeforløb, herunder afledt behov for sygeplejeartikler.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Stop for indkøb til den Velfærdsteknologiske udstilling				
Forslag nr.	SSU-33-10	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-55	-55	-55
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-55	-55	-55
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Der er i Hjælpebidlers budget afsat kr. 55.000 årligt til supplerende af den velfærdsteknologiske udstilling i Bornholms Regionskommune. Beløbet er afsat til supplerende af udstillingen med nye produkter og til finansiering af evt. abonnemeter på elektroniske løsninger, fx GPS-systemer.				
Udstillingen er et tilbud til borgere, medarbejdere og samarbejdspartnere, men er ikke en opgave der skal løses.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Denne årlige udgift vil ikke medføre direkte serviceforringelser i forhold til borgerne, men det vil ikke blive muligt at supplere udstillingen med nye og relevante produkter, som derfor heller ikke vil kunne fremvises i forbindelse med besøg i udstillingen fra borgere, medarbejdere og samarbejdspartnere. Udstillingen er grundlag for årlige besøg fra både interne og eksterne samarbejdspartnere, hvilket giver anledning til at blive ajourført i forhold til velfærdsteknologiske løsninger, mulighed for afprøvning og evt. udlån af produkterne.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Personalereduktion, Kommunikationscenteret		1.000 kr. – 2018-priser			
Forslag nr.	SSU-33-11	2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>					
Mindre udgift		-53	-53	-53	-53
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-53	-53	-53	-53
- heraf besparelser på løn		-53	-53	-53	-53
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Køb af ekstern supervision og bistand på området:

Kommunikationscentret løser opgaver indenfor nedenstående område. I nogle tilfælde er vi imidlertid nødt til at få supervision og indhente ekspertviden for at kunne løfte opgaven. Vi har således købt supervision fra udenøns konsulenter. Dette har medført at vi ofte har kunnet løfte opgaverne her på Bornholm.

Kompenserende specialundervisning. DVS forløb i forhold til voksne med erhvervede eller medfødte funktionsnedsættelser (syns- og hørevanskeligheder, særligt tilrettelagt undervisning, undervisning i tekniske hjælpemidler til både børn og voksne, hjerneskadede, voksne med hørevanskeligheder, talevanskeligheder, Ressourcevejen, ordblinde/læse-, skrive- og matematikvanskeligheder).

Baggrund

Kommunikationscentret (KC) yder kompenserende specialundervisning til borgere med erhvervede eller medfødte funktionsnedsættelser indenfor områderne: Syn-, høre- og tale/ stemmefunktionsvanskeligheder, hjerneskade, ordblinde/læse-, skrive- og matematikvanskeligheder. Kommunikationscentret yder ligeledes særligt tilrettelagt undervisning, undervisning i brug af tekniske hjælpemidler samt Ressourcevejen. Kommunikationscentret har fokus på, at borgere med funktionsvanskeligheder kan bevare, stabilisere og udbygge deres færdigheder, jf. Lov om specialundervisning for voksne.

Kommunikationscentret bidrager endvidere i stadig stigende grad i forbindelse med kommunale rehabiliteringsforløb.

Kommunikationscentret har fokus på at kunne leve op til de lovgivningsmæssige forpligtigelser på området og samtidig medvirke til, at Bornholms Regionskommune lever op til kriterierne indenfor den rehabiliterende organisation og Bornholms udviklingsstrategi "Et godt og aktivt liv for alle".

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

KC er en specialistenhed, hvor de fleste af medarbejderne løser opgaver på flere fagområder.

En reduktion af muligheden for køb af bistand i forbindelse med komplicerede borgerforløb vil betyde at vi ikke vil have

mulighed for at håndtere disse forløb. Det vil være forløb med borgere som har et sjældent eller komplekst handicap

Konsekvenser for delmål:

- Erhverv og beskæftigelse: Risiko for at skulle købe hele ydelsen og ikke delydelsen i forbindelse med rehabiliteringsforløb på den anden side af vandet fastholdelse på arbejdspladsen mv.
- Ældre: Risiko for at skulle købe hele ydelser i forbindelse med rehabilitering, undervisning og rådgivning af borgere samt supervision og rådgivning til plejepersonale.
- Sundhed: Risiko for at skulle købe hele ydelser i forbindelse med komplekse sager
- At Brks samlede tilbud inden for det specialiserede område bliver forringet.

Andre bemærkninger til forslaget:

Aktiviteten på Kommunikationscentret har gennem de seneste år været markant stigende uden tilførsel af ekstraressourcer.

På baggrund af denne stigning fik området derfor tilført 250.000 kr. i 2017. Samtidig med dette blev det besluttet at indføre en takst for ydelserne på beskæftigelsesområdet.

Indsatsen skulle være med til at sikre, at BRK fortsat kan leve op til gældende lovgivning/vejledning på området.

En besparelse vil i høj grad være med til at underminere den tidligere politisk bestemte indsats.

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Reduktion af lægetimer i stofmisbrugsbehandlingen					
Forslag nr.	SSU-33-12	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		350	350	350	350
Mindre udgift		-70	-70	-70	-70
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-70	-70	-70	-70
- heraf besparelser på løn		-70	-70	-70	-70
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
20 pct. reduktion af lægetimer til varetagelse af substitutionsbehandling.					
Lægetimer i Stofbehandlingen er primært målrettet varetagelsen af ordination af substitutionsbehandling samt opfølgning på substitutionsbehandling ved nye henvendelser og ved opfølgning på borgere der er indskrevet i substitutionsbehandling på ubestemt tid. Konsultation ved lægen i stofbehandlingen er også et tilbud til øvrige borgere der indskrives i stofbehandling uden behov for substitutionsmedicin.					
I forbindelse med ansættelse af ny læge i stillingen er det muligt at reduceret antallet af timer. Det kan lade sig gøre da den afgangende læge har haft betalt en del af sin transporttid mellem bopæl i Malmø og stofbehandlingen.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget: Virkningen af forslaget er gældende fra 1. januar 2019					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Reduktion af lægetimer i Åben Alkohol Rådgivning					
Forslag nr.	SSU-33-13	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		160	160	160	160
Mindre udgift		-35	-35	-35	-35
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-35	-35	-35	-35
- heraf besparelser på løn		-35	-35	-35	-35
Afledt merudgift, anlæg					
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>					
Kort beskrivelse af forslaget:					
Ca. 20 pct. reduktion af lægetimer til Åben Alkohol Rådgivningen.					
Åben Alkohol Rådgivning er en ambulant indsats der skal ses i sammenhæng med de øvrige behandlingsindsatser der er i Alkoholbehandlingen. Åben Alkohol Rådgivning er overvejende et tilbud der benyttes af de borgere der har brug for medicinsk støtte, blandt andet i forbindelse med afrusning.					
Åben Alkohol Rådgivning er et tilbud, hvor man kan møde op uden forudgående aftale 2 gange ugentlig. Der er læge tilsted i åbningstiden for Åben Alkoholrådgivning og afrusning 1 gang ugentlig i 4 timer.					
Forslaget er, at lægetimerne i Alkoholbehandlingen reduceres med ca 20 %. Det betyder at lægen fortsat er tilstede 1 gang ugentlig men i kortere tid.					
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:					
Konsekvenser for delmål:					
Andre bemærkninger til forslaget:					
Lægen i Alkoholbehandlingen er fastansat og vil derfor skulle opsiges i stillingen for at kunne ændre på ansættelsen.					

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Personalereduktion i misbrug				
Forslag nr.	SSU-33-14	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		5.300	5.300	5.300	5.300
Mindre udgift		-172	-172	-172	-172
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-172	-172	-172	-172
- heraf besparelser på løn		-172	-172	-172	-172
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

Reduktion af medarbejdertimer med 15-17 timer.

Misbrugsområdet har de seneste år fundet en stor del af sine besparelser i budgetterne til døgnbehandling. Hvis Bornholms Regionskommune fortsat vil kunne tilbyde denne behandlingsform, kan det ikke anbefales at reducere budgetterne til døgnbehandling yderligere.

Det betyder at besparelsen skal findes ved at reducere i driften af Misbrugsområdet, det vil sige i driften af den ambulante stof- og alkoholbehandling, Støtte Kontakt Person ordningen (SKP) og Værestedet. Vurdering er, at der skal findes besparelse svarende til ca. 15 medarbejderne timer for at kunne levere de nødvendige besparelser.

*Døgnbehandling er et nødvendigt led, hvis der samlet set skal kunne ydes effektiv behandling til særligt vanskeligt stillede klienter, som ofte skal have "starthjælp" i døgnregi for at komme i gang med mere langsigtet ambulant behandling (herunder også dagbehandling).

Døgnbehandling bør indgå som en specialfunktion under det samlede stof- og alkoholbehandlingssystem, der anvendes når det ambulante system har brug for særlige opgaveløsninger, hvor særlige behandlingsopgaver/klienter varetages af døgninstitutionen, medens ambulant behandling og herunder dagbehandling tager sig af hovedstrømmen af klienter.

De særligt vanskeligt stillede stof- og alkoholmisbrugere er kendetegnet ved kombinationer af følgende:

- klienter med svær og/eller langvarig afhængighed
- klienter med dobbelt belastning (foruden stof- og alkoholproblemer også psykiske lidelser)
- sociale problemer (arbejds- og boligrelateret)
- manglende social stabilitet
- ressourcetsvagt socialt netværk
- børnefamilier hvor en/begge forældre har svært ved at komme i behandling (typisk grundet dobbelt belastning) eller hvor det er vanskeligt at bedømme forældreevnen og børnenes funktion og trivsel under ambulant behandling.

Kilde: Sundhedsstyrelsen 2008 "Kvalitet i alkoholbehandling – et rådgivningsmateriale" (kap. 7, side 28-29).

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Stof- og alkoholbehandling samt Værestedet på Fabriksvej og SKP-ordningen har organiseret sine aktiviteter, så medarbejdertimerne udnyttes optimalt. På trods af, at medarbejderne har forskellige arbejdsområder, så er medarbejdergruppen sammensat på en måde, så det er muligt at dække hinandens væsentligste funktioner ved sygdom og ferie så alle funktioner varetages hele året.

En reduktion i medarbejdertimerne betyder, at Misbrugsområdet ikke kan løfte driften af alle områdets opgaver i ferieperioder.

En reduktion i medarbejdertimer vil også have en afledt konsekvens i det daglige serviceniveau. Særligt vil det sætte behandlingsgarantien på 14 dagen under pres. Hvis timerne skal findes i Stof- og Alkoholbehandling, kan stof- og alkoholbehandlingen ikke tage imod lige så mange nye henvendelser, som på nuværende tidspunkt.

På Værested og SKP-ordningens område, vil en reduktion i timerne betyder, at Værestedet har mindre åbent og SKP – medarbejdernes respons-tid bliver længere. Det vil sige tiden der går fra de modtager en bekymringshenvendelse til de har mulighed for at tage ud og opsøge den pågældende borger bliver længere. Det vil også betyde, at der er færre borgere de kan nå at yde støtte til eller der er færre ting de kan hjælpe den enkelte borger med.

Typiske støtteopgaver i forhold til Misbrugsområdets målgruppe, er støtte til læge besøg, støtte i forbindelse med undersøgelser og behandling på hospital, til at huske aftaler generelt, men også støtte til at kommunikere med de forskellige instanser hvor de typisk har en oplevelse af, ikke at blive hørt og respekteret. Støtte til at ansøge om hjælp - det kan være økonomisk og praktisk som ved ansøgning om hjemmeplejen. Sidst, men ikke mindst, yder SKPér også støtte til bolig- og hjemløse, dels ved støtte til at finde bolig og dels ved støtte til, at skabe rammer der gør, at den hjemløse igen kan finde sig til rette i en bolig.

Uanset hvor i Misbrugsområdet timerne skal reduceres, er konsekvensen, at der er mindre tid til gruppen af borgere der er udsatte socialt, fysisk og psykisk.

Konsekvenser for delmål:

Den psykosociale indsats for psykisk sårbare. Målet er at de borgere der kan, skal i et beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud. Både fordi det er vejen ud af isolation og på længere sigt kan være et vigtigt skridt i retning af uddannelse og beskæftigelse; og fordi borgerne drager stor nytte af de netværk mv. der oftest opstår i et mere stabilt samvær med andre. Målet omfatter borgere, der både er langt fra og tæt på.

konsekvenser: Det bliver sværere for dem i den målgruppe der har stof- eller alkoholproblemer, at få hjælp i tilstrækkeligt omfang til at tackle afledte problemer af misbruget. Dermed er deres vej tilbage til job og beskæftigelse længere.

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:		Implementering af Kræftplan IV uden tilførsel af ressourcer			
Forslag nr.	SSU-33-15	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
	<i>Nuværende budget</i>	400	400	400	400
	Mindre udgift	-400	-400	-400	-400
	Afledt merudgift				
	Nettobesparelse	-400	-400	-400	-400
	- heraf besparelser på løn	-400	-400	-400	-400
	Afledt merudgift, anlæg				

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

BRK fik i forbindelse med Kræftplan IV tilført ca. 400.000 kr. årligt via bloktilskuddet til at styrke kommunens indsats i forhold til bl.a. senfølger, den basale palliative indsats og den kommunale rehabilitering på kræftområdet. Der følges op på initiativerne i kræftplan IV i en årlig status, men der følges ikke op på, om de enkelte kommunale områder løftes med det anførte beløb.

I Kræftplan IV er der lagt op til, at flere patienter skal have kræftbehandling i hjemmet – opgaverne for den kommunale sygepleje i forbindelse hermed er endnu ubeskrevet – det er vil dog være forventeligt, at der vil blive behov for øget tilsyn samt hjælp til forventede øgede bivirkninger, som skal håndteres i borgernes hjem – disse opgaver vil ligeledes skulle løses indenfor almindelig og kendt drift. Omfanget af borgere på Bornholm som vil være omfattet af kræftbehandling i hjemmet er uafklaret.

Derudover indeholder Kræftplan IV forventningen, om, at borger/patient skal "med på råd" i højere omfang samt "en værdig og god palliativ indsats".

De samlede opgaver vil medføre et øget behov for sygeplejerskernes tilstedeværelse hos borgerne (evt. også en øget kompetenceudvikling af Center for Ældres Personale) – disse opgaver vil skulle løses inden for den allerede kendte og pressede hverdag.

Den manglede tilførsel af ressourcer betyder, at sygeplejerskerne skal løse opgaven indenfor eksisterende rammer. Denne øgede opgaveløsning vil medføre et øget pres på sygeplejerskerne med forventet negativ effekt på deres arbejdsmiljø, arbejdsglæde og trivsel.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Ledelsen i afd. Sygeplejen er bekymret for, hvorvidt BRK kan opretholde det samme kvalitative tilbud til borgerne på Bornholm som i resten af landet.

At tage borger med på råd samt værdig og god palliativ indsats fordrer begge en øget tilstedeværelse af sygeplejerskerne borger-nært, og det vil være svært at komme i mål hermed, når den daglige drift med høj service også skal imødekommes.

Samtaler med borger – både ifm. at blive taget med på råd samt en værdig palliativ indsats – kræver tid og nærvær, og det er særligt på tidsperspektivet, at borgerne kan risikere at opleve en serviceforringelse – der vil være risiko for øget

ventetid, både ifm. at samtalerne/rådslagningen skal vendes flere gange mellem borger (evt. pårørende) og sygeplejersken, samt risiko for at døende borgere må vente i længere tid på en sygeplejerske – også set i lyset af, at flere og flere borgere ønsker at dø hjemme.

Besparselsen indebærer, at BRK ikke øger indsatsen på det palliative og rehabiliterende område på kræftområdet i 2019, men fastholder nuværende tilbud.

Der arbejdes i afd. Sygeplejen fortsat på en driftsmæssig tilpasning mellem opgaver og ressourcer i forlængelse af omlægningerne i Den Rehabiliterende organisation i 2016.

Konsekvenser for delmål:

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Personalereduktion Rehabiliteringcenter Sønderbo.				
Forslag nr.	SSU-33-16	1.000 kr. – 2018-priser			
		2019	2020	2021	2022
<i>Nuværende budget</i>		19.619	19.619	19.619	19.619
Mindre udgift		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift					
Nettobesparelse		-300	-300	-300	-300
- heraf besparelser på løn		-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift, anlæg					

Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

Kort beskrivelse af forslaget:

I forslaget ligger en reducere i antal timer til medarbejdere, der er ansat til at varetage dækning for andre medarbejdere ved fravær, der er kendt god tid i forvejen. Udmøntningen vil ske ved at der på dage med fravær, der er kendt god tid i forvejen, i højere grad planlægges med en reduceret normering.

Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:

Borgernes forløb på Sønderbo, vil ikke i nær samme omfang kunne målrettes som nu. Det vil medføre at borgerne får længere liggetid på Sønderbo, som igen kan få betydning for Myndighed Ældre, hvis der ikke er ledige pladser til færdigbehandlede borgere fra Sygehuse, som ikke kan komme hjem til egen bolig.

Det er nødvendigt at kende til Sønderbo's arbejdsgange og ikke mindst til borgernes situation ifm. udredning og afklaring, hvilket en udefra kommende vikar ikke har kendskab til og derfor ikke kan varetage dette.

Forslaget vil medføre at samtaler med borgerne på midlertidigt ophold og forløb på Sønderbo i væsentlig grad nedsættes. Herunder især fravalg af opfølgende samtaler jf. den udarbejdede Arbejdsgangsbeskrivelse mellem Myndighed Ældre og Sønderbo som anbefalet af Type2Dialog. Udskrivningssamtaler mhp. ny fremtid med borgerne og eventuelle pårørende vil ikke blive varetaget af Sønderbo's medarbejdere i samme omfang som nu. Velkomstsamtaler til borgere med mindre komplekse problemstillinger, vil foretages i væsentlig mindre grad.

Hvis borgerne udskrives fra Sønderbo før deres mål er nået og/eller rehabiliteringsindsatsen ikke er opfyldt, kan det medføre en stigning af indsatser i hjemmeplejen og for sygeplejen.

Myndighed Ældre må selv varetage visitationsbesøg og vurdere behov for hjælp ved udskrivelse til eget hjem, uden Sønderbo stiller sosu-personale til rådighed ved disse møder.

At borgere på midlertidigt ophold oplever manglende opfølgning af deres mål med opholdet og deres fremadrettede mål. At deres ophold på Sønderbo forlænges unødigt. At Sønderbo ikke i samme opfang kan følge målene generelt jf. den rehabiliterende organisation.

Det kan medføre vi taber yngre borgere der ikke får den optimale rehabilitering til at genvinde færdigheder og deltage i samfundet efterfølgende (fx borgere med hjerneskader fra mellem 40 – 65 år)

Konsekvenser for delmål:

Andre bemærkninger til forslaget:

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Aktivitetstilpasning af elevløn på SOSU området			
Forslag nr.	SSU-33-17	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-900	-900	-900
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-900	-900	-900
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget: Tilpasning af elevlønnen som følge af de strukturelle ændringer jfr reformen om ny EUD uddannelse og ændret dimensionering og aktuel aktivitet.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Forslaget nedjusterer budgettet på området til det aktuelle aktivitetsniveau				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Nedlæggelse af funktionen mad- og måltidskonsulent				
Forslag nr.	SSU-33-18	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-509	-509	-509
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-509	-509	-509
- heraf besparelser på løn		-509	-509	-509
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Forslaget indebærer, at funktionen mad- og måltidskonsulent nedlægges.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
<p>Med nedlæggelsen af funktionen bortfalder understøttelsen af nye og eksisterende initiativer på mad- og måltidsområdet, herunder arbejdet i de kommunale køkkener med økologiomlægning, lokalefødevarer og mindskelse af madspild for at understøtte dels sundhedsfremme og øget maddannelse, men også ressourcebesparelser og lokal erhvervsudvikling via flere lokale køb.</p> <p>Konkret vil det være tabet at en tovholderfunktion der løbende motiverer, inspirerer og fastholder køkkenernes og institutionsledernes fokus på målene. Det er også en funktion, der sikrer sparring ift. opstart af de nye lokale madskoler. Dertil vil det kontinuerlige arbejde med fødevarerassistenter ophøre ift. proaktivt at sikre lokale varer som en del af det sortiment, de lokale køkkener kan handle ud fra. Tillige reduceres centrenes mulighed for kompetenceudvikling og understøttelse på dette område, såsom leve-bomiljøer og madskoler.</p> <p>Nedlæggelsen vil også betyde en forringelse af BRKs arbejde med både opfølgningen af BRKs egen mad- og måltidsstrategi men også implementering af indsatser under Bornholms Fødevarerstrategi 2017-2025, der er lavet af BRK i partnerskab med Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm – en del af regional madkultur. Endeligt vil nedlæggelsen også resultere i manglende opfølgning og forankring af de Bornholmermål (under Bright Green Island) der omhandler bæredygtige offentlige måltider.</p> <p>Forslaget er kontraproduktivt i forhold til BRKs store strategiske satsning på dette område og vil betyde, at dette arbejde reduceres. Desuden vil BRKs rolle ift. fødevarerstrategien blive væsentlig forringet. Nedlæggelsen vil i sidste ende få betydning for både de bornholmske borgere/måltidsmodtagere men også for de bornholmske fødevareraktiviteter.</p>				
Konsekvenser for delmål:				

Arbejdet med Bornholm økologimål og mål for de lokale fødevarer kan vanskeligt indfris (BRKs mål ift. 60 % økologi, 40% lokale fødevarer og max. 10% madspild i de offentlige måltider) samt udmøntning af dele af BRKs mål i den fælles bornholmske fødevarerstrategi, herunder

- Mål 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareroplevelser", da kompetenceudviklingen af køkkenpersonalet ift. mål om økologi og lokale varer bortfalder.
- Mål 3 "Bornholm vælger lokale råvarer og produktion" da samarbejdet mindskes ift. BRK som aftager af fødevarer og ift. det kontinuerlige samarbejde med grossisten ift. sikre udbud af lokale varer.
- Mål 4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet" da BRKs arbejde med målene om økologi, lokale varer og mindre madspild i de offentlige køkkener bortfalder, og det ellers virker som inspirator og drivkraft ift. andre aktører.
- Arbejdet med indfrielse af Bornholmermål inden for måltider kan vanskelig gennemføres.

Desuden vanskeliggøres arbejdet med at sikre Bornholmske handlinger i relation til vores forpligtelser i Madfællesskabet, indgået med bla. Region H, Lejre og Københavns Kommune.

Andre bemærkninger til forslaget:

Bortfald af funktionen medfører at arbejdet i forhold til BRKs strategiske satsning på mad- og måltidsområdet ikke længere understøttes og en evt. forsat implementering vil lægges ud til de enkelte centre

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Nedlæggelse af funktionen frivillighedskoordinator				
Forslag nr.	SSU-33-19	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-492	-492	-492
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-492	-492	-492
- heraf besparelser på løn		-492	-492	-492
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Forslaget indebærer, at funktionen frivillighedskoordinator nedlægges.				
Den administrative opgave omkring §18 midlerne løftes i dag i denne funktion, med henblik på at sikre en strategisk kobling til frivillighedsstrategien. Denne kobling vil vanskeliggøres med bortfald af funktionen. Der skal tages stilling til, hvor opgaven fremadrettet varetages, såfremt frivillighedskoordinator funktionen bortfalder.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
En nedlæggelse af funktionen i Center Sundhed som frivillighedsrådgiver vil helt klart svække gennemførelsen af Kommunalbestyrelsens strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019, både i forhold til de fire handleplaner og den tværgående indsats.				
Med nedlæggelse af funktionen vanskeliggøres muligheden for at understøtte nye og eksisterende initiativer på frivillighedsområdet, idet koordineringen mellem de frivillige, de frivillige organisationer og BRK lægges ud til de enkelte centre, i stedet for "en indgang" i kommunen. Det betyder, at betjeningen af Frivilligforum reduceres, samt vedligehold og den videre implementering af hjemmesiden ikke videreføres i samme omfang, kompetenceudvikling af medarbejdere, det interne netværk i kommunen og implementering af frivillighedsstrategien og handleplanerne overgår til centrene.				
Forslaget er kontraproduktivt i forhold til den nyligt vedtagne frivillighedspolitik, frivillighedsstrategien oprettelsen af frivillighedsforum, samt BRKs ønske om at inddrage frivillige og civilsamfundet i de forskellige indsatser.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Bortfald af funktionen medfører at arbejdet i forhold til BRKs frivillighedsstrategi overgår til BRKs enkelte centre, herunder implementering af frivillighedsstrategien, samt kompetenceudvikling af ledere og medarbejder bliver et anliggende for de enkelte centre.				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne: Personalereduktion i uddannelsessygeplejen				
Forslag nr.	SSU-33-20	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-468	-468	-468
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-468	-468	-468
- heraf besparelser på løn		-468	-468	-468
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget:				
Forslaget vil betyde en reduktion i uddannelsessygeplejen.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser:				
Der har i de forrige år været en nedgang i antallet af sosu elever i BRK og forslaget indebærer en tilpasning til den aktuelle situation. Dog skal det fremhæves, at med den nye EUD reform, så fik kommunen flere og længere praktik forløb for eleverne. Så kommunen i dag er ansvarlig for 2/3 del af elevernes praktik mod før 1/2 delen. Ligesom den nye sygeplejerskeuddannelse stiller større krav om koordinering og sammenhæng på tværs af sektorer.				
Med reduktionen af funktionen reduceres muligheden for at understøtte sosu-elevområdet og de sygeplejestuderende. Det betyder, at der vil ske en reduktion og omlægning i de indsatser som er målrettet elever og studerende og vejledere i Ældre og Sundhed. Det vil i særlig grad gå ud over de "svage" elever og studerende, som kræver en ekstra håndholdt indsats i forhold til gennemførelse af deres uddannelse. Denne gruppe er i stigning og der ses flere elever med stort behov for ekstraordinære forløb for at kunne gennemføre deres uddannelse. Det til, vil der ske en reduktion af tilbud om kompetence udviklingen og temadage af og for de elevansvarlige vejledere.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				
Der er betydelig personale mangel på sosu området og forslaget kan indebære, at færre elever og studerende gennemfører deres uddannelse som følge af en neddrogning af de "håndholdte" indsatser.				
Det må forventes, at der lægges et større ansvar for eleverne og arbejdsopgaver ud på de respektive ledere og vejledere i center for Ældre og center for Sundhed. Det gælder samtaler, koordinering og konkret vejledning i svære elevsager, støtten til disse neddrogning.				

Besparelsesforslag

Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Bevilling:	33 Sundhed
Center:	Center for Sundhed

Emne:	Reduktion af indsatsen overfor kronisk syge borgere			
Forslag nr.	SSU-33-21	1.000 kr. – 2018-priser		
		2019	2020	2021
		2022		
<i>Nuværende budget</i>				
Mindre udgift		-150	-150	-150
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		-150	-150	-150
- heraf besparelser på løn				
Afledt merudgift, anlæg				
<i>Note: Mindre udgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.</i>				
Kort beskrivelse af forslaget: Forslaget indebærer, at budgettet til indsatser/aktiviteter overfor kronisk syge borgere reduceres.				
Beskrivelse af servicemæssige konsekvenser: Jfr Sundhedsprofilen er Bornholm udfordret ved at have en forholdsvis stor andel af kronisk syge borgere. Forslaget indebærer, at muligheden for at understøtte nye og eksisterende initiativer i forhold til indsatsen overfor kronisk syge borgere, herunder tiltag i hht. Sundhedsaftalen med Regionen reduceres.				
Konsekvenser for delmål:				
Andre bemærkninger til forslaget:				